

Nazely Reference video
2025-08-18

Time code	Interviewer/Interviewee	Transcript
0:00:08	INTERVIEWER	Nazely, please tell me your name, your surname and where you're from.
0:00:22	NAZELY	Ek is Nazely Valentynn en ek kom van Simondium.
0:01:03	INTERVIEWER	Waar kom jou ouers vandaan?
0:01:23	NAZELY	My ouers is van Stellenbosch. Hulle is Idisvallei. So, my ma en my pa is van Stellenbosch.
0:01:33	INTERVIEWER	En wat het hulle gedoen?
0:01:36	NAZELY	My ma, ek dink sy was 'n Jack of all trades. Sy het 'n taxi gery en sy het in 'n winkel gewerk. My pa het sy eie besigheid gehad. Hy was in die boubedryf.
0:01:49	INTERVIEWER	Weet jy enige iets van jou grootouers?
0:01:53	NAZELY	Eintlik baie min. Ek was baie jonk toe my pa oorlede is. So baie min.
0:01:59	INTERVIEWER	Okay. Hoe het jy op die plaas beland?
0:02:06	NAZELY	Ek het oorspronklik in Franschoek grootgeword, en dit is waar my ma, ek dink ek was omtrent 6 jaar oud, ons ingeskryf het. En sy was 'n huishulp op die plaas vir die eienaars van die plaas in Franschoek. Dit was my opvoeding daar.
0:02:26	INTERVIEWER	Vertel my 'n bietjie van jou opvoeding op die plaas?
0:02:28	NAZELY	Ah, lekker, ek is mal daaroor.
0:02:38	INTERVIEWER	Hoe het jy op die plaas gelewe, begin so.

Nazely Reference video
2025-08-18

0:02:41	NAZELY	Toe ek op die plaas gewoon het. O, dit was fantasties. Mooi jare, vrugtebome. Free life, you know. Ek mis dit, maar dit was great. Ek dink ek was ses jaar oud toe ek by [onduidelik] Primêr begin het. So, dit was lekker op die plaas. Dit was lekker om van Stellenbosch af na die plaas te gaan. En om daar groot te word. Vir my was dit fantasties. Ek mis die vrugtebome rondom, die kind wees. En alles op die plaas. Moeilike tye.
0:03:12		My ma was 'n enkelma, 'n weduwee. So, ek is een van sewe kinders. En dit was tough. Ek ken van as daar nie brood vir skool op Maandag is nie. Ek ken dit. Moeilike tye. Gaan na Stellenbosch. Gaan na die familie. Om haar finansieel of met kruideniersware te help. Ek was die jongste. So, ek moes reis. Elke keer oor naweke. Wanneer jy na familie gaan. Maar dit was lekker tye. Tussen die moeilike tye was dit lekker om vry te wees en as kind op die plaas te wees. Om kaalvoet op die plaas te loop. Om ver te loop. Om nie die vervoer te hê nie. Maar ek het dit omhels. Dit was lekker tye vir my op die plaas. Moeilike tye. Om 'n enkelma te hê. Sy moes hard werk. Sy kon nie. Ek

Nazely Reference video
2025-08-18

0:04:25	dink my ouer broers en susters het gegaan. Hulle moes vergaderings bywoon. My skoolvergaderings. Omdat mamma moes werk. Sy moes ook vir die eienaars kook. So, sy moes werk. Hulle moes na my kyk. Omdat ek die jongste was. Dis wat ek ken. 'n ma wat werk. Die pot op die stoof hou. Hou ons aan die gang. Maar in al daardie moeilike tye was daar ook lekker tye om op die plaas groot te word. Ek is die jongste. My oudste suster is reeds 60. Ek kom uit 'n gemengde gesin. My pa. My verjaarsdag is 19 Januarie. Hy is dood. 18 Januarie. Toe ek 5 jaar oud was. Ek het 5 geword. In Weberstraat. In Ida se Vallei. My tyd van onthou is baie vaag. My ma was 'n Christen. My pa was 'n Moslem. Hulle het albei twee kinders gehad. Maar hulle, ek en my broer Aslam, is in hulle huwelik gebore. Maar dit was 'n kort tydjie wat ek as 'n jong meisie gehad het voordat my pa gesterf het. Hy het kanker gehad. Dit was baie moeilik vir my ma en sy het alles verloor.
---------	--

Nazely Reference video
2025-08-18

0:05:36		Jy weet dit is moeilik; ek kan dit net indink aangesien ek ook daardie deel van 'n enkellopende vrou ken. Ek dink. Wanneer ek in daardie skoene staan, dink ek my ma het dit alles saam met ons deurgemaak. Maar aan die einde van die dag, wanneer ek terugkyk, besef ek dat ek 'n enkelouer gehad het, maar sy het vir ons gewerk. Dit maak nie saak of sy 'n huishulp op die plaas was nie. Maar sy het steeds na ons omgesien en niemand van ons het by familie gebly nie. Die oudstes het by oumas en oupas gebly. Ek praat steeds van dié wat 60 is en in hul 50's. Maar. Wanneer ek na my broers kyk, en na die oudste, en na my jonger broers en na myself, wat die jongste was. Ons was by die huis. Sy het na ons gekyk toe die ander broers en susters begin werk het, hulle het gehelp, my ma gehelp om ons groot te maak.
0:06:31	INTERVIEWER	Hoe was jou verhouding [onduidelik...]?
0:06:35	NAZELY	Toe ek nog 'n kind was, baie goed. Omdat my ma vir hom gewerk het.
0:06:42	INTERVIEWER	So, as jy net die vraag in jou antwoord kan herformuleer. Die verhouding met die eienaar, die plaas

Nazely Reference video
2025-08-18

0:06:50	NAZELY	As ek terugdink, was die verhouding baie goed. Omdat sy vir hom gewerk het. Die verhouding was baie goed. Daardie jare was dit die man wat vir die huis gewerk het. So basies, die hoof van die skool. In Franschoek, vanaf Groendal Primêr. Dit was eintlik [onduidelik...]. My ma het die werk gekry. So, daardie jare het hulle nie 'n vrou aangestel en 'n huis gekry nie. Dit moes 'n man gewees het. Maar. My ma was een van die gelukkige mense. So, sy was 'n enkelouer, 'n weduwee, sy het 'n huis op die plaas gekry. Sy het vir hulle gewerk, die verhouding was goed. Sy moes baie hard werk.
0:07:47	INTERVIEWER	En het jy op die plaas gewerk?
0:07:50	NAZELY	Ek was baie jonk. Ek was baie opstandig. Ek moet erken. Ek was baie opstandig. Toe ek 14 was. Ek het die skool verlaat. Toe ek 5 was. Ek het gereed gemaak. Ek het swanger geraak met my oudste, Emma. Stel jou voor jy is 14 jaar oud en jy gaan in kraam. Destyds was dit baie sleg. En ek het begin werk. Ek was jonk. Ek het op 17 getrou. Ons ouers moes teken. Toe het ek op die plaas begin werk. Ek was een van die seisoenwerkers. Vroue werk nie in die winter nie. Toe ek so jonk was. En ek het 'n kind gehad. Ek moes werk. Ek het begin werk.

Nazely Reference video
2025-08-18

		Ek het saam met die pa van my kinders op die plaas begin werk. Ek het 'n baie groot storie as ek moet kyk. Maar ek moes werk. Ek het 'n kind gehad wat ek moes versorg. So, daar was geen ander manier nie, en jy kan nie kies nie, veral nie as jy vroeg skool verlaat het nie. Dit is die agtergrond. Ek het gewerk.
0:09:05	INTERVIEWER	Hoe was plaaswerk?
0:09:08	NAZELY	Moeilik. Dit was baie moeilik. Die plaaswerk was baie moeilik. Jy moes in die velde werk. Jy moes bome kap. Ek en my man. Iemand anders het my geleer. Wat in die seisoen gebeur, noem ons seisoentyd. 'n Seisoen van winter. Hulle kap bome. Hulle mag die bome afkap. Toe het hulle benewens die daaglikse werk. My man was die tuinier. Hy het die tuin gedoen. In die aande noem ons dit stikwerk, dan moes hy werk. Toe het hierdie ou man wat saam met my man gewerk het, my geleer. Hy het my geleer hoe om bome te kap. Ek is geleer hoe om bome te kap. Dit was lekker vir my. Ek het my man gehad. In die aande sny ek bome. Toe. Hulle het my begin verskuif na waar ek na die kinders op die plaas moes kyk. Hulle het begin om my op te skool. Dit was lekker. Ek kon 'n

Nazely Reference video
2025-08-18

		wingerd sny. Ek kon bome kap. Dit was ekstra geld. Ek het dit gedoen. Hulle het my begin wegneem van die plaaswerk om na die kinders te kyk. Daar het die liefde vir die kinders begin. Ek het baie dinge saam met die kinders gedoen. Ek het op vakansiekampe gegaan. Hulle het my op die plaas opgelei. Gedurende die vakansie. Ek het die kinders saamgevat, ek het saam met hulle gaan kamp. So ook, 'n "go-getter", ek kon nie stilsit nie. So, ek het die kinders gevat en hulle op die vragmotor gelaai, en dan sou die bestuurder ons vat en ons gaan kamp saam met die kinders van die plaas. Dit was die lekker tye om op die plaas te wees. Om die kinders te vat, was ons net agt gesinne, ek en my man en die kinders op die plaas en die ander ouers. So het hulle my opleiding op die plaas gegee en ons het mense van buite gehad wat ook gekom het om my opleiding te gee. Op die plaas was ek iemand wat op die plaas gewerk het. Ek het opleiding gekry om my vaardighede te gee, TB, en toe moes ek al die verwysings na die kliniek stuur. Maar ek was deel van die plaas. Hulle het my uit die wingerd gehaal waar ek besig was en hulle het my gehelp om vaardighede aan te leer.
--	--	---

		Hier het ek en my man begin werk. Dit was goeie tye en so het ek my vaardighede geleer het en met die kinders begin, en dit is ook waar ek 'n weduwee geword het met drie kinders. Op die plaas het dit skielik gebeur. Ek dink ek was 23 en 'n weduwee. My man het verdrink, hy het rugby gespeel, dit was in 2001. So, dit was verskriklik. Ek kan byna sê ek was weer in my ma se skoene. 'n Weduwee en ek besef ek is alleen met 3 kinders en 6 maande swanger. My man het verdrink, hier is ek 'n enkelvrou op die plaas alleen. Ek moet sê dat dit in daardie omstandighede nie 'n groot plaas was nie, so daar was 'n goeie verhouding tussen die bestuurder en die eienaar met ons. Hulle het vir my gesê Nazely, ons gaan nie, want ek het ook my kontrak gehad, maar jy gaan hier aanhou werk. Ons het jou nodig en wil hê jy moet sê: ons sal jou ondersteun. Dit was fantasties vir my, maar dit was baie moeilik. Om 6 maande swanger te wees en in kraam te gaan, wat my ook depressief gemaak het. Ek is 'n weduwee. En ná geboorte, my dogter is amper 23. Maar as ek teruggink, was ek drie maande ná haar geboorte depressief. Dit was baie moeilike tye vir my op die plaas. Ek moes myself
--	--	---

		leer hoe om my eie tuinwerk te doen. Jy weet jy moet kop hou, jy kan nie snags slaap nie omdat jy bekommerd is oor die dag van môre. Dit is toe ek besef dat ek myself uit daardie depressiewe omstandighede moes kry. Ek besef ek kan nie elke aand die slaappil neem wat ek van die sielkundige gekry het om saam met die 3 maande oue baba te slaap nie. My oudste is hoërskool toe, my seun was agt, nege jaar oud en nou het ek 'n baba van 3 maande oud. So, vir my was dit: Ek is 'n enkel vrou op die plaas, nie maklik nie, het nie 'n goeie inkomste nie. Ek moes alleen werk, maar die verhouding met die eienaar was goed. Maar om as 'n weduwee alleen op die plaas te wees. Jy moet vir jouself sê om sterk te wees. Ek het vir myself gesê, Nazely kry jou matriek. En kry jou lisensie, ek weet nie hoekom nie, maar dit het net oor my gekom. Nou moet ek myself opgradeer. Ek is op my eie, ek het nie 'n man wat saam met my werk nie. Ek het nie 'n pa wat kan help om te voorsien nie. So ek het begin werk aan myself. Ek het vir myself gesê, ek het daaruit gekom. Ek het wonderlike mense gehad, die mense wat my opgelei het, het my nie net in my trauma gelos toe
--	--	--

Nazely Reference video
2025-08-18

		my man verdrink het nie. Ek was saam met Robin, sy was drie maande oud.
0:15:17	INTERVIEWER	Met Robin?
0:15:19	NAZELY	Met Robin het ek opleiding ontvang, en ek het saam met my baba na die opleiding gegaan. Kan jy die aanmoediging indink? My dogters het saam met my gegaan, so ek moes myself uit daardie depressie kry. Ek het opleiding gaan doen, en dit was fantasties. Ek het my, die agtergrond gekry van hoe hulle aan ons gewerk het. Ek besef dat ek nie net kan sit nie, so ek het met aandklasse in arbeid begin. Ek was vir 'n paar jaar, onthou ek het skool verlaat in standerd vyf en om jou matriek te gaan doen was nie maklik nie. Maar ek het myself gedruk. En ek het bestuurslesse geneem. Ek het 'n fantastiese ondersteuningsgroep gehad van my oorlede man se ouers en sy suster, ek het daardie ondersteuning gehad. Net die ondersteuning dat daar mense vir my was en dan my eie familie, my broers en susters. Dit het my gehelp om oor die verlies te kom en 'n ma vir my kinders te wees. Dit was nie maklik nie. Toe ek vaardighede begin aanleer, my lisensie gekry het sonder om my eie voertuig te hê, maar ek wou my lisensie hê. Alles

		het ten goede uitgewerk. Nou dat ek my eie voertuig het, kan ek op my eie ry. Dit het nie maklik gebeur nie. Die hele tyd moes ek vir myself as vrou op die plaas sê: Ek moet meer vaardighede aanleer. Dit is vir my kinders, het ek geweet. Toe het hulle ons plaas verkoop, alles het so vinnig gebeur. Jy moet onthou ons was bederf met hierdie eienaar, hy is Duits. Hy en sy vrou het na ons gemeenskap omgesien. Maar omstandighede het hulle gedwing om die plaas te verkoop. So ons moet hier van Franschhoek af trek. Ek het steeds gemeenskapswerk gedoen. Net so was ons almal werkloos. Ons moes kies om saam met 'n nuwe eienaar te begin werk. Maar hierdie nuwe eienaar wil nie 'n kleuterskool hê nie, hy het net gekom, ook 'n persoon van oorsee, maar hy wou niks hê wat reeds in plek was nie. Dit het veroorsaak dat ek alles wat ek in geskool is, verlaat het en weer in die wingerd gaan werk het. Ek moes 'n keuse maak, en die hele plaasgemeenskap het besluit om nie daardie kontrak met hom te teken nie. Toe begin ons met 'n nuwe jaar, maar ons moes trek. Hy wil ons nie op die plaas hê nie, die nuwe eienaar. Die vorige eienaar moes vir ons huise in Simondium
--	--	--

Nazely Reference video
2025-08-18

		bou. Die nuwe eienaar sal ons van werk voorsien, maar alles wat ons geweet het, kan jy jou voorstel hoe ons emosies was?
0:18:29	INTERVIEWER	Jy kan begin met ons emosies.
0:18:42	NAZELY	Emma! Emma!
0:18:44	INTERVIEWER	Sound speed. I'm stuck. Nazely interview take two.
0:19:02	NAZELY	Ons is verpletter, hierdie boerderygemeenskap. Ons was heeltemal verpletter. Ek onthou nog hoe ek daardie oggend op 'n groot boomstam gestaan het en vir mekaar gesê het. Jy weet, op daardie stadium was ek die persoon wat gesê het nee, ons moet hier begin. Ons het 'n keuse. Byna soos om 'n keuse te maak om die kontrakte te teken wat die nuwe eienaar aanbied, of ons is teen 5 November werkloos. Dit was die keuses wat ons gehad het. Die hele groep besluit ons gaan nie teken nie, die rede daarvoor is dat ons nie enige van die voordele het nie. Hulle gee ons net die kontrak en sê ons moet van voor af begin werk, met nul jaar diens. So, die vorige jare wat ons gewerk het, het nie eens in ons guns getel nie. So, ons besluit ons gaan nuwe werk kry. Ons het nie geteken nie, maar hulle kon ons nie van die plaas verwyder nie. Die nuwe eienaar moes wag vir die vorige eienaar om

		die huise klaar te bou sodat ons na Simondium kon trek. Intussen was daar geen inkomste vir ons nie weens die keuse wat ons gemaak het. Dit was baie moeilik. Gelukkig kon ek, omdat ek met die vaardighede vir my as vrou begin het, een aand ná 'n vergadering, het 'n ou man net vir my gesê ek moet hom kontak as ek iets nodig het. En hy was 'n entrepreneur waar hulle boumateriaal verkoop het. So, ek het hom gekontak en vir hom gesê ek is werkloos, ek het nie geld om na my kinders om te sien nie. Hy het gesê kom werk vir my en doen die boekhouding, boek uit en boek in. Ek was so gelukkig om op 5 November, 6 November 2005 te begin werk. Die vaardighede wat ek gehad het, het ek net 'n paar maande vir hom gewerk, my vaardighede het my gehelp toe daar 'n advertensie in die plaaslike koerant van Franschhoek was. Hulle soek 'n gemeenskapswerker, 'n NGO in hart en siel. Hulle soek 'n gemeenskapswerker om veldwerk te doen. Dit is ook iets in die gesondheidswerk, want hulle het MIV/Vigs en TB gehad, en dit was die vaardighede wat hulle my geleer het. En ek sê vir myself, iemand wat my gehelp het, my predikant, hy het my van die
--	--	--

Nazely Reference video
2025-08-18

		advertensie vertel. Hy het my gebel en gesê Nazely, gaan gee jou CV in. En so het my lewe met gemeenskapswerk begin en ek het 'n onderhoud gehad en die werk gekry. Dit is die beste tyd van my lewe. Gaan in die RDP-huise in, gemeenskapswerk, ek het vir die NGO gewerk en in die oggende wanneer ek klaar is, sal ek na die skole gaan vir bewusmaking, MIV, TB. Ek het ook saam met die matrikulante gewerk, as daar geen onderwyser is nie, sal hulle ons bel en vra of ons nie wil kom en bewustheid skep by die kinders nie. Ek het dit gelief. Dit was baie lekker, uitreikwerk, bewusmaking, TB, MIV. Dit was groot in daardie jare. Ek het ook saam met die vrou gewerk. In die oggende in die gemeenskap sal die vrou in hul tuine staan en oorkyk in die oggend en met jou begin gesels. Ek het gegaan met my toerusting waarmee ons moes werk, jou koffie, tee en goed, en jy doen jou uitreikveldwerk. Dan sal ek na die vrou gaan en afsprake met hulle maak. Ons sal na iemand se huis gaan en ek sal hulle vertel van MIV, TB en seksueel oordraagbare siektes. Jouself beskerm, kondoomdemonstrasies. So, ek het hierdie dinge gedoen. Dit was die platform wat
--	--	---

		hulle ons vertel het. Toe het ek ook in die NGO gewerk en hulle het my na die kliniek geskuif en ek het 'n berader geword. So dit is die vaardighede, hulle het my uit die gemeenskap na die kliniek geneem en ek het my kennis van ARV's begin en die NGO het my opgelei. Toe het ek 'n ARV-berader geword. Dit het my soveel krag gegee in vyf jaar. Ek het in Simondium gebly in 2006 toe ons getrek het, alles het op een slag gebeur. So, terselfdertyd terwyl ek al hierdie dinge gedoen het, moes ek in Maart na Simondium trek en het ons hier kom woon. Maar gelukkig...
0:23:37	INTERVIEWER	Jammer, ek gaan nog een vraag vra. Net sodat die [onduidelik...] weet waaroor jy praat, want jy kan nie al jou stories op een slag vertel nie. Ek wil jou vra, toe jy by Simondium aangekom het, kan jy my 'n idee gee van die gemeenskap hier? Die tipe stryd [onduidelik...] en hoekom jy besluit het om die skool te begin?
0:23:57	NAZELY	Ja, ja.
0:24:00	INTERVIEWER	Must I clap it in, no.
0:24:07	NAZELY	Nou is ek in Simondium, steeds besig om by die kliniek te werk. Ek het begin, die gemeenskap waarin ek gebly het. Dit is 'n ander gemeenskap;

Nazely Reference video
2025-08-18

		onthou nou ek werk nie vir 'n werkgewer nie, ek werk vir 'n NRO. Nou is ek in Simondium en ek sien al die uitdagings waar jy verwaarlosing van kinders sien, ook die plaasomgewing, ek sien die vrou se stryd op die plaas. Ons sien alkoholisme, ek sien dwelmmisbruik of stofmisbruik. Ons merk al die dinge op, maar ek het gekom om deel te word van die aktiviste wat hier in Simondium is. So, ek het my agtergrond gehad en hier in Simondium saam met hulle begin werk. Ek het begin verlief raak op Simondium, jy weet ek kom van Franschhoek af maar...
0:25:09	INTERVIEWER	Pause, [indistinct...]. Ons gaan begin by Ek is van Franschhoek.
0:25:19	NAZELY	Ek kom van Franschhoek af en is nou in Simondium en ek sien wat ek nie in Franschhoek gesien het nie. Ek ervaar in Simondium. Dis amper asof ek in Simondium is en vir myself sê ek doen my gemeenskapswerk, my werk in die kliniek, vakansies, openbare vakansiedae. Vakansies van die kinders, as ek nie werk nie, dan kom ek saam met my nuwe man werk. Ek was op daardie stadium nie met hom getroud nie, hy is 'n gemeenskapsaktivis. Ek sluit net by hulle aan. Hy

Nazely Reference video
2025-08-18

		het my op die plase bespreek omdat hy 'n goeie verhouding met hulle het, my huidige man. En hy het my op die plase bespreek om bewusmaking te doen. So ek het in die nag gegaan toe die plaaswerkers, of tussenin. Ons het van die produsente wat sê ons is gedurende die dag toegelaat, ek sal my werkers 'n bietjie tyd gee dan kan Nazely kom en bewustheid skep. Toe het ek gegaan en bewusmaking gedoen. Maar die omstandighede van sommige van die plase het my hard geskud. Dit is toe ek besef het daar is goeie produsente wat na hul werkers omsien, maar daar is ook produsente waar die werkers se omstandighede uiters sleg was. Ek het geskuif, ek wil nie die name noem nie, maar ek het geskuif na waar ek letterlik met my hande op die plaas gewerk het, ons groep aktiviste. Dan gaan ons skoonmaak en vra die gemeenskap, dan koop ons handskoene, die buitetoilette was daar. Die mure val af. Tonne puin, ek wens ek kon jou daardie dinge wys. Die puin het oral gelê en ons moes opvoeding in die gemeenskap doen. Op die plaas sê jy, kom ons begin skoonmaak. Jy weet skoon begin by ons. So ons moet eienaarskap neem, dit
--	--	--

		was deel van ons opvoeding aan ons gemeenskap. Dit het my hart gebreek, en dit is waar die realiteit van die plaas, wat op 'n ander standaard was, begin het. Nou kan ek byna sê in die rouheid van die gemeenskap en die armoede van die gemeenskap en die ongeletterdheid van die gemeenskap en waar mense sukkel. Waar hulle misbruik word, nie goed betaal word nie. Dit is wat ek ervaar het en waar mense net voortgaan in hul omstandighede. Ons het in Simondium gewerk en mense bewus gemaak, die aktiviste wat ons het, het ook leierskap in Simondium, so ek het by hulle betrokke geraak en ons het net begin werk. Het ingespring om vakansieprogramme saam met die kinders te doen. My man en ek het gedurende die vakansie met ons bakkie gery en na die plase gegaan. En dan doen ons vakansie of raak net betrokke en ander gemeenskapswerkers, nie net ons nie, maar ander werkers wat ook hier in Simondium gewerk het. So dit is die vrae wat ons, in 'n informele omgewing. So ek het met projekte begin en dit is waar ons projekte begin het. So ek het begin werk vir die organisasies in Simondium platteland. Toe het die droom begin, ek
--	--	--

Nazely Reference video
2025-08-18

		het bedank en ek het in 2008 getrou met my huidige man, wat ook 'n gemeenskapsaktivis is, en ek het in 2009 bedank. En terwyl ek in Simondium bly en saam met die gemeenskapsaktiviste hier werk, begin die droom. Ek wil my werk by die ander NGO verlaat wat my al die ander vaardighede geleer het, ek wil voltyds in ons gemeenskap begin werk. En ek begin voltyds werk. Ek bedank, ek het steeds 'n goeie verhouding met my vorige NGO waarvoor ek gewerk het. Vandag waar ons nou sit, het ons hier met niks begin. Daar was geen betonvloer, geen dak nie. Stel jou niks voor nie. En toe het die werk op grondvlak begin. Dit was nie maklik nie, ek het saam met die rugbyklub gewerk waar my man voorheen die voorsitter was. Ons het begin, hulle het met 'n ontbyt begin en ek het ingegaan en hulle vertel. Die bejaardes het nie 'n klub hier gehad nie, hulle noem dit 'n klub waar hulle almal bymekaarkom. So ek het begin en gesê kom ons begin met 'n klub. Ek was vroeër 'n aanpakker, ek is steeds, maar net 'n bietjie stadiger. Dit was fantasties en ons het die klub met die seniors begin. Ek deel net kos uit op die plase, skuif vakansietye, voordele met die bejaardeklub.
--	--	--

Nazely Reference video
2025-08-18

		Bedank my werk en begin hier met niks. Tydens 'n vergadering het ek die ouers een aand genoem dat ek gesien het daar is geen kos nie. In die plakkerskampe deel ons pap in die oggend uit, in die middag wanneer die vroue hier is maak hulle kos, dan gaan ons na die plase en deel daar kos uit. Dan sal ek die kinders met die vuil gesigte sien, die armoede. Armoede is baie sleg gedurende wintertye. Dat dit die seisoenstye is. As jy na die maand September kyk, begin hulle dan oes of blomtyd, soos ons dit noem. Hulle moet die bome sny, blomtyd, voorberei vir die vrugte sodat die mense werk het. Van Maart tot Augustus is dit die moeilikste tye vir die plaasgebiede. Dit reën so daar word geen betalings gedoen nie. So was dit vroeër, daarom is die inkomste minder.
0:31:26	INTERVIEWER	Pause. Kan jy my die maande weer gee van Maart tot Augustus?
0:31:30	NAZELY	Maart tot Augustus is daar eenvoudig geen inkomste nie, terwyl dit reën. Mense kan nie werk nie; vroue kan nie werk nie, daar is geen inkomste nie. So, ons het meer uitdagings. Mense is honger, maar ek merk ook tydens die projekte dat hierdie kinders baie klein is. Jy het nie baie nie, maar my

		hart kan nie hanteer hoe ons kinders op die plaas lewe nie en ek dink hulle het 'n kleuterskool nodig. Ek moet dieper werk; ek kan nie net kos uitdeel nie. So, ek gaan haal my dogter en sê vir haar, sy het nie opleiding nie, sy het een jaar lank Edu Care gedoen en dit nie voltooi nie. So, ek vra haar: "Wil jy nie saam met mamma werk nie?" Ek het reeds vir die mense gesê ek wil 'n kleuterskool begin, dink jy daar is 'n behoefte daaraan? Ek vra hulle, wat dink hulle. Ja, Nazely begin dit, begin dit. Dan staan ek en kyk. Omdat ek 'n aanpakker is, begin ek net en sê ek gaan nie vir die regering wag nie en ek begin net in hierdie houters. Daardie dae op stigtingsvlak was daar iemand wat na [onduidelik...] gekom het en sy het vir ons gesê dit is haar houters wat sy haar stigtingsvlak saam met die kinders gedoen het. Toe het ons besluit sy gee die houters vir ons. En die houters staan daar en ons begin ons gemeenskapsmense, ons begin ons leierskap en begin met tuine en die plek waar daar is en ons begin met absoluut niks. Onthou een van die projekte wat ek gehad het, was die nasorg vir die jong meisieklub, die meisies- en seunsklub. Ek het die skole in die middag besoek, toe kom die
--	--	---

		meisies, Robin wat nog jonk was by Simondium Primêr en my eie dogter is in my nasorgklub. En ek begin in die middag by Simondium Primêr. Ons begin die meisiesklub en ons kry die maatskaplike werker, ACVV. Dit is die enigste instruksie, kyk ek hou daarvan om te netwerk. Dan netwerk ons en hulle kom aan en bied hul goed aan. Dan kry ek die middag die meisies wat kan loop, wat naby die plakkerskamp bly en van die plaasomgewing af waar ek weet dit veilig is. Hulle bly ná skool. Hierdie meisies het nou hul eie kinders. Hulle is nou groot, in hul twintigs. Hulle was in hierdie klub. En so het ons begin, jy het gesien hier is niks, ons moet iets doen. Jy wag nie vir departemente nie, ons aktiviste het hier in ons gesien, ons het 'n meisiesklub nodig. Ons moet die meisies oor MIV leer, ons leer hulle hoe om na jou liggaam te kyk. So, dit was vir ons belangrik om die kinders op te voed en toe het ons begin. Tussen al hierdie dinge wil ek jou vertel ons begin met die kleuterskool. Ons begin die kleuterskool vir die gapings. Hier was niks, ons moes met munisipaliteite baklei, hulpbronne by privaat mense vra. Ek het hier begin werk en gedoen wat ek moes doen. Tot op hierdie
--	--	---

		uur, weet jy. Covid het ook gekom en alles omvergegooi. Alles gesluit, ons moes maande lank by die huis sit. En ons moes ná Covid weer van voor af begin. Maar dit het nie, jy weet al die goed, ek was so besig met alles dat ek dit nie besef het nie. Jy moet weet dat my man, wat ook 'n gemeenskapsaktivis is, jy jou eie motor daarheen neem, daar is niks soos "daar is geen motor vir 'n NGO nie". My huis, my kinders moes grootword. My ouers doen projekte en hulle is almal daarin. Daar is nie so iets soos mamma en pappa gaan nie, almal. Selfs my volwasse kinders van my eerste man. Almal, as ons 'n projek het, dan moet hulle kom help. So...
0:35:57	INTERVIEWER	[Indistinct...] tyd raak min. As jy nie omgee om net [onduidelik...] op daardie antwoord te gaan nie. Dan gaan ek jou nog een vraag vra.
0:36:08	NAZELY	So, vir ons gesin het die opofferings ook jou gesin geraak. Dit beïnvloed jou kinders omdat mamma en pappa meer buite is en hulle net saam moet gaan. En ná Covid het ek besef, nadat ek tot stilstand gekom het, besef ek ek moet êrens pouse neem. Jy kan nie alles red nie; sommige dinge is buite jou beheer. So, ek moes gaan sit en dink oor

Nazely Reference video
2025-08-18

		die pad vorentoe. Opstaan en aanhou, maar op 'n stadiger manier. Ek moes na myself kyk, my gesondheid het ook agteruitgegaan en dit was moeilik. Maar jy weet dit het nie die vlam gedooft om steeds my deel in die gemeenskap te doen nie.
0:37:00	INTERVIEWER	Wat hou jou aan die gang en wat hoop jy vir jou toekoms?
0:37:06	NAZELY	My kinders en my man hou my aan die gang, maar steeds die gemeenskap. Om 'n beter gemeenskap te hê met al die ander organisasies en leiers in Simondium. Ons is besig met behuising, my drome saam met die gemeenskap, hulle is besig met die behuising. Geen informele nedersettings meer nie, hulle gaan behuising kry, hulle gaan hul waarde terugkry. Dit sê vir my die lot van leierskap in Simondium of gemeenskapsaktiviste werk ten goede. Dit laat my soggens opstaan, my kinders laat my soggens opstaan, my beplanning met ander organisasies laat my soggens opstaan, nie geld nie. Ek het nie geld nie, ek het nie veel nie. Maar ek staan op sodat ek my deel vir die gemeenskap kan doen. Ek voel dat ek daarmee gaan sterf, ek gaan nie weer in die privaat sektor werk nie. Ek is fine, ek is op daardie ouderdom, ek

		skaam my nie, so ek gaan jou vertel. Volgende jaar Januarie word ek 50, so ek het vir myself gesê en intussen het ek my VOO gekry. Ek was saam met my dogter in die kollege, ons moes opleiding vir die kleuterskool kry en ek moes ECD-opleiding as 'n vak vir 'n praktisyn kry. So ek het dit ook twee jaar lank bestudeer. Nou is ek hier waar ek sê ek wil net verbeter wat ons op die oomblik het. So dit laat my soggens opstaan.
0:38:36	INTERVIEWER	Kan jy dit vat van ek wil verbeter?
0:38:38	NAZELY	So, ek verbeter nou net wat ons op die oomblik het. Ek besef dat die "go-getter"-wedloop verby is. Wat ons op die oomblik het, moet ons verbeter. Hier is waar ek is, verbeter as daar meer vaardighede is. Ek glo daar is altyd meer dinge waaraan ek kan werk. Maar my oggend opstaan is die gemeenskap. Opstaan is Jesus, ek is 'n Christen en ek is lief daarvoor. So, ek staan op en die kinders laat my soggens opstaan, die gemeenskapswerk laat my soggens opstaan en my gesin. Dit is belangrik en my man, so dit laat my soggens opstaan in hierdie gemeenskap. Ek is mal daaroor, ek dink nie ek sal in die privaat sektor

Nazely Reference video
2025-08-18

		inpas nie, ek wil hier in die gemeenskap bly en verbeterings in Simondium aanbring.
--	--	---